

Osobní asistence

Osobní asistence dle zákona č. 108/2006 Sb. o sociálních službách je terénní služba poskytována osobám, které mají sníženou soběstačnost z důvodu věku, chronického onemocnění nebo zdravotního postižení, jejichž situace vyžaduje pomoc jiné fyzické osoby. Služba v přirozeném sociálním prostředí osob a činnostech, které osoba potřebuje. Časový rozsah poskytování služby PO–PÁ 5,30 – 17,30 nebo dle požadavku uživatele, SO-NE dle požadavku uživatele. Službu poskytujeme i 24 hodin denně. Služba je poskytována za úhradu. Služba osobní asistence zahrnuje tyto základní činnosti:

a) pomoc při zvládnutí běžných úkonů péče o vlastní osobu

1. pomoc a podpora při podávání jídla a pití (*např. krmení, přidržení lžičky, lahve, hrníčku, ...*)
2. pomoc při oblékání a svlékání včetně speciálních pomůcek (*např. celkové oblékání, obouvání bot, ...*)
3. pomoc při prostorové orientaci, samostatném pohybu ve vnitřním a vnějším prostoru (*při chůzi, řízení vozíku, navádění hlasem nebo dotykem, ...*)
4. pomoc při přesunu na lůžko nebo vozík

b) pomoc při osobní hygieně

1. pomoc při úkonech osobní hygieny (*např. mytí, koupání, mytí vlasů, výměna pleny, ...*)
2. pomoc při použití WC (*např. posazení na WC, podložení mísy, pomoc na toaletní křeslo, ...*)

c) pomoc při zajištění stravy

1. pomoc při přípravě jídla a pití (*např. pomoc s přípravou jídla, příprava nápoje, nakrájení zeleniny, namazání chleba, ohřátí přineseného oběda, ...*)

d) pomoc při zajištění běžného chodu domácnosti

1. pomoc s úklidem a údržbou domácnosti a osobních věcí (*např. běžný drobný úklid – mytí nádobí použitého uživatelem např. po obědě, mytí podlahy znečištěné např. během snídane nebo oběda uživatelem, vynesení odpadků pouze po uživateli, vysátí koberce znečištěného uživatelem např. po snídani, obědě apod., úklid koupelny a WC po použití uživatelem, běžná údržba domácích spotřebičů uživatele, praní drobného osobního prádla a věšení prádla uživatele služby, třídění prádla uživatele a dohled pokud si chce uživatel třídít prádlo sám. Neprovádíme velké sezónní úklidy, úklidy po malování, mytí oken apod.)*
2. nákupy a běžné pochůzky (*např. malý nákup do 5 kg v nejbližším okolí uživatele, vyzvednutí receptů u lékaře, léků v lékárně, zanesení a vyzvednutí věcí z čistírny nebo opravy, zanesení věcí na poštu, ...*)

e) výchovné, vzdělávací a aktivizační činnosti

1. pomoc a podpora rodině v péči o dítě (*ne výchova, ale např. pomoc dítěti nachystat si věci do školy, pomoc dítěti připravit věci na vyučování, pomoc dítěti nachytat speciální pomůcky na vyučování, doprovod a vyzvednutí dítěte ze školy, zájmového kroužku, dohled - ne hlídání*)
2. pomoc při obnovení nebo upevnění kontaktu s rodinou a pomoc a podpora při dalších aktivitách podporujících sociální začleňování osob (*např. asistence při rodinných akcích*)
3. pomoc s nácvikem a s upevněním motorických, psychických a sociálních schopností a dovedností (*např. nácvik úkonů péče o vlastní osobu, o domácnost, jednoduchých cvičení, psychická podpora apod.*)

f) zprostředkování kontaktu se společenským prostředím

1. doprovázení do školy, školského zařízení, zaměstnání, k lékaři, na zájmové a volnočasové aktivity, na orgány veřejné moci a instituce poskytující veřejné služby a doprovázení zpět

g) pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí

1. pomoc při komunikaci vedoucí k uplatňování práv a oprávněných zájmů
2. pomoc při vyřizování běžných záležitostí

Osobní asistence byla poskytována 124 uživatelům (dětem i dospělým). Jako osobní asistenti pracovali i dobrovolníci. Na realizaci osobní asistence se podíleli Ministerstvo práce a sociálních věcí (MPSV), Krajský úřad Pardubice (KÚ Pardubice), místně příslušné městské úřady, obecní úřady a sponzoři.

Respitní péče v domácím prostředí

Odlehčovací služba dle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách je terénní služba poskytována osobám, které mají sníženou soběstačnost z důvodu věku, chronického onemocnění nebo zdravotního postižení, o které je jinak pečováno v jejich přirozeném sociálním prostředí. Jedná se o pomoc pečující rodině při péči o jejich rodinného příslušníka se zdravotním postižením, s chronickým onemocněním nebo seniora v domácím prostředí.

Časový rozsah poskytování služby PO-PÁ individuálně, max. 6 hod. denně, SO-NE dle požadavku uživatele max. 6 hod. denně. Služba je poskytována za úhradu.

Služba respitní péče v domácím prostředí zahrnuje tyto základní činnosti:

a) pomoc při zvládnutí běžných úkonů péče o vlastní osobu

1. pomoc a podpora při podávání jídla a pití (*např. krmení, přidržení lžičky, lahve, hrníčku, ...*)
2. pomoc při oblékání a svlékání včetně speciálních pomůcek (*např. celkové oblékání, obouvání bot, ...*)
3. pomoc při prostorové orientaci, samostatném pohybu ve vnitřním a vnějším prostoru (*při chůzi, řízení vozíku, navádění hlasem nebo dotykem, ...*)
4. pomoc při přesunu na lůžko nebo vozík

b) pomoc při osobní hygieně

1. pomoc při úkonech osobní hygieny (*např. mytí, koupání, mytí vlasů, výměna pleny, ...*)
2. pomoc při použití WC (*např. posazení na WC, podložení mísy, pomoc na toaletní křeslo, ...*)
3. pomoc při základní péči o vlasy a nehty

c) pomoc při zajištění stravy

1. pomoc při přípravě jídla a pití (*např. pomoc s přípravou jídla, příprava nápoje, nakrájení zeleniny, namazání chleba, ohřátí přineseného oběda, ...*)

d) zprostředkování kontaktu se společenským prostředím

1. pomoc při obnovení nebo upevnění kontaktu s rodinou a pomoc a podpora při dalších aktivitách podporujících sociální začleňování osob (*např. asistence při rodinných akcích*)
2. doprovázení do školy, školského zařízení, zaměstnání, k lékaři, na zájmové a volnočasové aktivity, na orgány veřejné moci a instituce poskytující veřejné služby a doprovázení zpět

e) výchovné vzdělávací a aktivizační činnosti

1. pomoc s nácvikem a s upevňováním motorických, psychických a sociálních schopností a dovedností (*např. nácvik úkonů péče o vlastní osobu, o domácnost, jednoduchých cvičení, psychická podpora apod.*)

f) pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí

1. pomoc při komunikaci vedoucí k uplatňování práv a oprávněných zájmů
2. pomoc při vyřizování běžných záležitostí

Služby využilo 6 pečujících osob (rodin) a vyžívaly jí převážně 6 hodin denně. Služba byla pečujícími vyhledávána a setkala se s příznivým ohlasem. Na její realizaci se podíleli MPSV, KÚ Pardubice, místně příslušné městské úřady a obecní úřady a sponzoři.

Sociální poradenství

Sociální poradenství dle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách zahrnuje:

- a) základní sociální poradenství, b) odborné sociální poradenství

Základní sociální poradenství poskytuje osobám potřebné informace přispívající k řešení jejich nepříznivé sociální situace. Odborné sociální poradenství je poskytováno se zaměřením

na potřeby osob se zdravotním postižením, osob chronicky nemocných a seniorů. Součástí odborného poradenství je i půjčování pomůcek. Cílem sociálního poradenství je umožnit osobám se zdravotním postižením, osobám chronicky nemocným, seniorům a jejich rodinným příslušníkům, kteří se dostali do nepříznivé sociální situace, řešit tuto situaci s odbornou pomocí pokud možno samostatně. Sociální poradenství je zásadně bezplatné.

Celkem bylo 750 intervencí. Na realizaci služby se podíleli MPSV, KÚ Pardubice, místně příslušné městské úřady a obecní úřady a sponzoři.

Služba „Dialog“

- pomoc po telefonu pro osaměle žijící osoby se zdravotním postižením a seniory

Telefonická krizová pomoc dle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách zahrnuje pomoc osobám, které se nacházejí v ohrožení zdraví, života nebo jiné obtížné životní situaci. Jedná se o pravidelný telefonický kontakt odborných pracovníků střediska sociálních služeb Salvia s osaměle žijícími osobami se zdravotním postižením, chronickým onemocněním a seniory. Nic, co se po telefonu od uživatele dozvíme, nebude předáno nikomu mimo středisko sociálních služeb Salvia. Pracovníci linky a organizace jsou vázáni mlčenlivostí. Služba „Dialog“ je zásadně bezplatná. Služba má 14 pravidelných klientů v rozmezí 69 až 93 let. Bylo uskutečněno 263 telefonických hovorů v průměrné délce 9 minut. Na realizaci se podíleli KÚ Pardubice, místně příslušné městské úřady a obecní úřady a sponzoři.

Doprava osob se zdravotním postižením a seniorů

Na dopravu osob se zdravotním postižením a seniorů máme tři automobily – devítimístné mikrobusey FIAT DUCATO, OPEL VIVARO a pětimístný OPEL COMBO. Celý rok 2009 jsme zajišťovali pravidelnou dopravu dětí do školských zařízení a odpoledne zpět do místa bydliště. Dále pak pravidelnou dopravu seniorů a osob se zdravotním postižením z Domova Penzionu (Domu s pečovatelskou službou) ve Svitavách k lékaři, na rehabilitaci, na úřady, na nákupy, za kulturním vyžitím (v 9,00 od Penzionu a v 11,00 zpět z dohodnutých zastávek). Osoby se zdravotním postižením a seniory jsme také dopravovali na základě individuálních objednávek, a to i mimo Svitavy. Přepraveno bylo 9 660 osob. Z toho bylo přepraveno 2 200 dětí, 3 780 dospělých osob se zdravotním postižením a seniorů a 3 680 individuálních jízd dle objednávek. Na realizaci služby se podíleli KÚ Pardubice, místně příslušné městské úřady, obecní úřady, sponzoři a nadace.

Právní poradenství

Právního poradenství využilo 65 osob. Byla jim poskytnuta odborná pomoc při vyřizování záležitostí v oblasti pracovně právní např. odškodnění při pracovním úrazu s následkem trvalé invalidity, výpověď zaměstnavatele daná zaměstnanci, který pobírá částečný invalidní důchod apod. V oblasti občansko právní např. nájemní smlouvy na byty s osobami se zdravotním postižením a seniory, sousedské spory, dědické spory, spory o majetek, nesplácení půjček a úvěrů, nevýhodné smlouvy o půjčce, nevýhodné smlouvy o nákupu zboží apod. Odborné právní poradenství zajišťovali dva specializovaní právníci.

Supervize pro pečující osoby

Poprvé jsme realizovali nový projekt zaměřený na pečující osoby. Jednalo se o přednášku na téma Supervize pro pečující osoby. Jejím obsahem bylo návrat pečujících osob na trh práce, do pracovního kolektivu, pečující osoba – rodinný příslušník – osobní asistent. Součástí byla i skupinová supervize. Pečujícím osobám se věnovali odbornice z oboru psychologie.

Návštěvy v rodinách

Odborné pracovnice provedly 113 návštěv v rodinách osob se zdravotním postižením, osob s chronickým onemocněním a seniorů. Z těchto návštěv provedly zápis a na základě zjištěných skutečností zajistily potřebnou pomoc. Například kontaktovaly příslušné úřady a instituce nebo doporučily potřebnou službu.

Detašovaná pracoviště

V roce 2009 jsme měli zřízena tato detašovaná pracoviště: v Litomyšli v Centru sociální pomoci města Litomyšl, v Poličce v Domě s pečovatelskou službou Penzion, v Moravské Třebové v Domově důchodců, v Bystrém v Domově Bystré, v Dolním Újezdě v Domě s pečovatelskou službou, a v Jevíčku na Městském úřadě. Odborné pracovnice pravidelně dojížděly na tato pracoviště, kde podávaly informace z oblasti sociálně právní problematiky, informovaly o našich službách a pomáhaly při sepisování žádostí, při výběru kompenzačních pomůcek, prodávaly drobné kompenzační pomůcky (baterie do sluchadel). Pracoviště sloužila i jako sběrná místa pro poškozená sluchadla a další drobné pomůcky, které pak pracovnice předávaly v sídle Salvie odbornému pracovníkovi k údržbě.

Prodej drobných kompenzačních pomůcek

Zajišťovali jsme prodej drobných kompenzačních pomůcek pro osoby se sluchovým postižením (baterie do sluchadel, ušní koncovky, filtry do sluchadel, hadičky, kartáčky apod.).

Půjčování kompenzačních pomůcek

Na základě zájmu osob se zdravotním postižením a seniorů jsme zřídili malou půjčovnu kompenzačních pomůcek, o které je největší zájem - invalidní vozíky a chodítka.

Zpravodaj „SVÍTÁNÍ“

Vydali jsme 2 800 ks zpravodaje „SVÍTÁNÍ“, který jsme distribuovali na všechny městské a obecní úřady a do všech organizací osob se zdravotním postižením v okrese Svitavy. V digitální podobě byl zpravodaj „SVÍTÁNÍ“ umístěn i na našich webových stránkách (www.salvia.cz).

Odborné přednášky

Ve spolupráci se Svazem postižených civilizačními chorobami OV Svitavy jsme uspořádali čtyři přednášky, které vedli odborní lékaři se zaměřením na prevenci před civilizačními chorobami. Zúčastnilo se jich celkem 101 občanů.

Vánoční setkání pro osaměle žijící seniory

Ve spolupráci s městem Svitavy jsme uspořádali dne 17. 12. 2009 již tradiční setkání pro osaměle žijící seniory, které se konalo v sále multifunkčního centra Fabrika. Začátek byl v 15,00 hod. Nejdříve vystoupily mažoretky ze Základní školy v Lačnově, poté k poslechu zahrál pan Šiša. Setkání se zúčastnila paní místostarostka Mgr. Marcela Sezemská a vedoucí odboru sociálních věcí a zdravotnictví Bc. Šárka Řehořová. Pro seniory bylo zajištěno občerstvení. Celkem bylo přítomno 200 osaměle žijících seniorů. Setkání se všem moc líbilo, proto budeme tuto akci v roce 2010 opakovat.

Konzultační činnost

Od července 2009 organizačně zajišťovalo středisko sociálních služeb Salvia pro NIPÍ ČR, Krajskou organizaci Pardubického kraje, o.s. konzultační činnost. Tato činnost spočívala ve vydávání odborných stanovisek k projektům staveb a v poskytování odborných konzultací a účastí na kolaudačních řízeních staveb. Jednalo se o odborné posouzení bezbariérovosti staveb, které byly určeny pro širokou veřejnost, ale i pro individuální potřebu. Tuto činnost zajišťovali odborní pracovníci pro okres Svitavy a Ústí nad Orlicí. Celkem bylo vydáno 185 odborných stanovisek a poskytnuto 24 odborných konzultací. Na realizaci přispěl KÚ Pardubice.